

Hoofdstuk 2C: Inspectie

Inleiding

Er werden twee BPR-processen (Business Process Reengineering) uitgevoerd bij onze FOD, waaronder de BPR Inspectie (2004). Hiermee wilde men komen tot een transversale benadering van de verschillende inspectiediensten van onze FOD:

- door het inspectieproces te beschrijven (het plannen, uitvoeren, handelen);
- door het aantal (al dan niet voorziene) uit te voeren inspecties te bepalen op basis van een evaluatie tijd/opdracht;
- door de prioriteiten via een risico-evaluatie te bepalen, rekening houdend met:
  - de gevaren voor de volksgezondheid en het milieu;
  - de gevaren voor de volksgezondheid;
  - de gevaren voor het milieu;
- door een classificatie in te voeren van de mogelijke inbreuken, zowel kritieke, zware als andere;
- door te zorgen voor de opvolging van de activiteiten via ICP (Indices Clés de Performance);
- door de nodige ICT ondersteuning te bepalen (hardware en software).

Vanaf 2005 werden de aanbevelingen/conclusies van deze BPR uitgevoerd. Dankzij deze transversale benadering kon het totaal aantal inspecties uit te voeren in de loop van het jaar bepaald worden (met een verschil tussen de voorziene en niet voor-ziene inspecties) alsook het uitvoeren van inspecties in sommige sectoren.

Deze aanbevelingen/conclusies werden aangewend bij de Federale Milieu-inspectie in het opstellen een jaarlijks inspectieplan (zie Hoofdstuk 1.2).

Om de inspecties ondersteuning te bieden, gebruiken de inspecteurs/experts een software waarin ze de gegevens m.b.t. hun controles kunnen invoeren. De huidige software bezorgt inspectiegegevens zoals (niet-gelimiteerde lijst):

- de controledatum;
- de controleplaats;
- het aantal controles;
- de effectieve uitvoering van de controle (waarbij al dan niet een gesprekspartner aanwezig was, ...);
- De statistische vaststellingen volgens de aanwezigheid of afwezigheid van inbreuken en hun ernst (kritieke, zware, andere – zie Hoofdstuk 1.2);
- De aard van de controles volgens de intern bepaalde verschillen (CCC : controles in het kader van een Campagne, een Crisis of gewone Controles; en de documentatiebezoeken).

De domeinen die door de Federale Milieu-inspectie gecontroleerd worden zijn dus heel omvangrijk en blijven met de jaren toenemen, en om deze verschillende domeinen in het kort toe te lichten, wordt er hieronder een niet-gelimiteerde lijst gecontroleerde wetten overgenomen.

De gegevens die nu al beschikbaar zijn via het huidige systeem betreffen gegevens die betrekking hebben op alle uitgevoerde controles (dus alle domeinen door elkaar). Daarom neemt het onderstaande verslag de gegevens over die rechtstreeks via deze software beschikbaar zijn, met name algemene gegevens waarvan de controletypes door elkaar staan. Er kan voor deze gegevens slechts een onderscheid gemaakt worden op het gebied van controles door inspecteurs (controles betreffende gevaarlijke stoffen/preparaten en normen van producten) en controles uitgevoerd door technische experts (controles betreffende pesticiden en biociden). Dit onderscheid is mogelijk omdat men met de huidige software elk van de teams op een verschillende manier kan opvolgen.

Maar de resultaten van sommige thema's in verband met gevaarlijke stoffen/preparaten en normen van producten (bv.: verpakkingen, elektrische en elektronische uitrustingen, ...) zullen gedeeltelijk worden meegedeeld ingevolge de analyse van interne documenten die hiervoor ontwikkeld werden en beschikbaar zijn. De cijfergegevens in verband hiermee worden hieronder weergegeven (2.17. en 2.19.). Sommige specifieke resultaten met betrekking tot andere thema's, die hiervoor niet aan bod kwamen, worden hieronder ook meegedeeld (2.18.). Momenteel kan deze gedetailleerde analyse per thema (domein/sector) niet systematisch met behulp van de huidige software gebeuren en vereist een niet te verwaarlozen inspanning in tijd en personeel.

De resolutie van de huidige software (beschikbare velden die door de inspecteurs moeten worden ingevuld) volstaat dus niet meer om alle informatie die nodig is voor de uitgevoerde controles automatisch uit te behandelen. Het wordt immers alsmaar belangrijker om volledige en voldoende gedetailleerde verslagen te ontwikkelen, met resultaten per specifieke sector en in antwoord op de verzoeken en vereisten van de officiële instanties (justitie, EU of andere). Een nieuwe software, waarvan de resolutie hoger moet liggen dan de vorige, wordt trouwens momenteel uitgewerkt en moet in de toekomst zorgen voor een eenvoudiger en duidelijkere verslaggeving.

Juridische basis (niet-limitatieve lijst):

- Verordening (EG) nr. 2037/2000 van het Europees Parlement en de Raad van 29 juni 2000 betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen;
- Verordening (EG) nr. 648/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 betreffende detergentia;
- Verordening (EG) nr. 842/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 inzake bepaalde gefluoreerde broeikasgassen.
- Koninklijk Besluit van 24 mei 1982 houdende reglementeringen van het in de handel brengen van stoffen die gevaarlijk kunnen zijn voor de mens of zijn leefmilieu;
- Koninklijk Besluit van 11 januari 1993 houdende de regeling van de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke preparaten met het oog op het op de markt brengen of het gebruik ervan;
- Koninklijk Besluit van 28 februari 1994 betreffende het bewaren, op de markt brengen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik;
- Koninklijk besluit van 25 februari 1996 tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten;
- Koninklijk besluit van 03 februari 1998 tot beperking van het op de markt brengen, de vervaardiging en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (asbest);
- Koninklijk besluit van 05 oktober 1998 tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten;
- Koninklijk besluit van 25 maart 1999 zoals gewijzigd houdende bepaling van productnormen voor verpakkingen;
- Koninklijk Besluit van 22 mei 2003 betreffende het op de markt brengen en het gebruiken van biociden;
- Koninklijk besluit van 18 juni 2003 tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten;
- Koninklijk Besluit van 19 maart 2004 houdende productnormen voor voertuigen;
- Koninklijk besluit van 12 oktober 2004 inzake het voorkomen van gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur (WEEE & RoHS);
- Koninklijk Besluit van 07 oktober 2005 inzake de reductie van het gehalte aan vluchtige organische stoffen in bepaalde verven en vernissen en in producten voor het overspuiten van voertuigen.

2.14 Algemene gegevens alle controles door elkaar gevaarlijke stoffen/preparaten en productnormen

Inspecties

Tabel 13: Gevaarlijke stoffen/preparaten en productnormen: aantal geplande inspecties.

Algemene gegevens (alle controles door elkaar: campagnes, controles et crisissen)

	2004	2005	2006	2007	2008
Niet gepland		518	632	863	1019

Tabel 14: Gevaarlijke stoffen/preparaten en productnormen: aantal uitgevoerde inspecties.

Algemene gegevens (alle controles door elkaar: campagnes, controles et crisissen)

2004	2005	2006	2007	2008
Niet geïnventariseerd	872 waaronder 351 documentatiebezoeken	1094 waaronder 552 documentatiebezoeken	1393 waaronder 488 documentatiebezoeken	1624 waaronder 394 documentatiebezoeken

Tabel 15: Gevaarlijke stoffen/preparaten en productnormen: aantal vastgestelde overtredingen.

Algemene gegevens

INBREUKEN.	2004	2005	2006	2007	2008
kritieke	--	17	22	94	95
zware	--	24	14	92	96
andere	--	153	178	243	399

Opm: definitie kritieke, zware en andere inbreuk: zie tekst hfst 1.2.1.

Evolutie van de milieucriminaliteit

Het is moeilijk om hieromtrent besluiten te nemen, want hoewel er algemeen genomen een verhoging van het aantal overtredingen kan vastgesteld worden, zijn ook de middelen om deze onderzoeken uit te voeren toegenomen. Hoe meer het aantal controles stijgt, hoe meer ook de kans dat de overtredingen worden vastgesteld zal stijgen.

Opvolging van de overtreding

Tabel 16: Gevaarlijke stoffen/preparaten en productnormen: opvolging van de overtreding.

Algemene gegevens

	2004	2005	2006	2007	2008
Processen-verbaal	0	0	2 ^a	0	2 ^b
Waarschuwingen	--	--	--	128	94
Beslag/Intrekking/Stopzetting verkoop	--	--	--	131	86

(a) waaronder 1 PV van overtreding; (b) PV van beslag.

Meerdere honderden brieven en/of mails zijn eveneens naar vennootschappen verstuurd om hun situatie binnen een vastgestelde termijn te regelen.

Aantal strafrechtelijke veroordelingen en toegepaste straffen

Geen

2.15 Productnormen

- **Producten met eco-label**

Controles uitgevoerd in het kader van:

- Beschikking van de Commissie van 23 maart 2005 tot vaststelling van de milieucriteria voor de toekenning van de communautaire milieukeur aan allesreinigers en sanitairreinigers (2005/344/CE) en
- Beschikking van de Commissie van 23 maart 2005 tot vaststelling van herziene milieucriteria voor de toekenning van de communautaire milieukeur aan handafwasmiddelen (2005/342/CE).

Tabel 17: Productnormen/Producten met eco-label: aantal geïnspecteerde vennootschappen

	2004	2005	2006	2007	2008
Aantal geïnspecteerde vennootschappen	-----	-----	3	1	1
Aantal gecontroleerde producten	-----	----	3	1	5 producten + 12 verfrecepten

- **Voertuigen**

Tabel 18: Controles uitgevoerd in het kader van het Koninklijk besluit van 19 maart 2004 houdende productnormen voor voertuigen.

	2004	2005	2006	2007-2008
Aantal geïnspecteerde vennootschappen	-----	-----	-----	16
Aantal XRF* maatregelen	-----	----	-----	210 XRF analyses

* XRF: X-ray fluorescentie. Het XRF apparaat is een uitrusting waarmee verschillende zware metalen (arsenicum, lood, cadmium, ...) kunnen opgespoord worden.

Opgvolging van de overtreding

Er werden geen overtredingen vastgesteld op de gecontroleerde stukken. Enkele producten (oude voorraden) waarin lood aanwezig is werden gevonden maar waren vrijgesteld (datum voor de wetgeving).

- **Elektrische en elektronische toestellen (RoHS)**

Tabel 19: Controles uitgevoerd in het kader van het Koninklijk besluit van 12 oktober 2004 inzake het voorkomen van gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur.

	2004	2005	2006	2007	2008
Soort Controle	-----	-----	EEE*	AEEU	AEEU
Aantal geïnspecteerde vennootschappen	-----	-----	36	5	10
Aantal gecontroleerde producten	-----	-----	275	88 (112 XRF*** maatregelen), 26 producten werden ontleed voor een meer gedetailleerde analyse	51 (157 XRF maatregelen)

* elektrische en elektronische uitrustingen

** afval van elektrische en elektronische uitrustingen, campagne gevoerd met behulp van externe consultants.

*** XRF: X-ray fluorescentie. Het XRF apparaat is een uitrusting waarmee verschillende zware metalen kunnen worden opgespoord (arsenicum, lood, cadmium, ...).

Opvolging van de overtreding

Tabel 20: Elektrische en elektronische toestellen: opvolging van de overtreding.

	2006	2007	2008
Soort Controle	EEE	AEEU	AEEU
Opvolging van de overtreding	Waarschuwingen	Brieven	Uit de rekken gehaald en verbod tot verkoop

Aantal strafrechtelijke veroordelingen en toegepaste straffen

Geen

- **Verpakkingen**

Tabel 21: Koninklijk besluit van 25 maart 1999 houdende bepaling van productnormen voor verpakkingen.

	Soort controle	Aantal geïnspecteerde vennootschappen	Aantal gecontroleerde producten
2004	Gehalte zware metalen in verpakkingen	3	(48 XRF maatregelen)
2005	---	---	---
2006	Gehalte zware metalen in verpakkingen	26	270 (329 XRF maatregelen)
2007	Gehalte zware metalen in verpakkingen	10	54 (79 XRF maatregelen)
2007	«oververpakking»	10	40
2008	Gehalte zware metalen in verpakkingen	meer dan 60	380 (680 XRF maatregelen)

Opvolging van de overtreding

Tabel 22: Verpakkingen: opvolging van de overtreding.

	Soort controle	Opvolging van de overtreding
2004	Gehalte zware metalen in verpakkingen	Uit de markt gehaald
2005	---	---
2006	Gehalte zware metalen in verpakkingen	Waarschuwing + uit de markt halen van de niet conforme voorraden
2007	Gehalte zware metalen in verpakkingen	Onmiddellijke stopzetting van op de markt brengen van 2 niet-conforme producten (voorraad: 60 000 flessen in totaal). Afval ☒ vernietiging
2007	«oververpakking»	Geen waarschuwing want documentatiecampagne
2008	Gehalte zware metalen in verpakkingen	Uit de markt halen van artikels in overtreding. Onmiddellijke stopzetting van op de markt brengen van 2 niet-conforme producten (zakjes: voorraad > 5 000 000 eenheden en verpakkingen vochtige doekjes > 175 000 eenheden ☒ vernietiging)

Aantal strafrechtelijke veroordelingen en toegepaste straffen

Geen

2.16 Andere controles uitgevoerd op het gebied van gevaarlijke stoffen en preparaten

Het thema chemische en biochemische stoffen is een specifiek domein dat gecontroleerd wordt door de Federale Milieu-inspectie. Het gaat om een zeer uitgebreid domein dat valt onder verschillende wetgevingen (zie kader juridische grondslag).

De ondervermelde gegevens betreffen enkel de specifieke sectoren die gecontroleerd werden in het kader van inspectiecampagnes die gepland staan in het jaarlijks inspectieplan. Naast deze specifieke controles, worden ook regelmatig routinecontroles uitgevoerd op gevaarlijke substanties en preparaten. Het aantal geïnspecteerde bedrijven bedroeg 97 in 2004, 55 in 2005, 153 in 2006, 184 in 2007 en 228 in 2008. Er werden controles uitgevoerd op een groot aantal producten, onder andere behandeld hout, antivriesproducten, schoonmaakproducten, lijmen, cement, inkt en kleurstoffen, verf en vernis, enz. Ook de e-commerce werd geïnspecteerd.

Er werden vele waarschuwingen gegeven en er werden er ook enkele van de markt gehaald.

2.17 Algemene gegevens van alle controles door elkaar in de sector pesticiden en biociden

Controles uitgevoerd in het kader van het Koninklijk Besluit van 28 februari 1994 betreffende het bewaren, op de markt brengen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en van het Koninklijk Besluit van 22 mei 2003 betreffende het op de markt brengen en het gebruiken van biociden.

De vermelde gegevens betreffen controles op het naleven van de erkenningsvoorwaarden van personen (nieuwe erkenningsaanvragen aanvragen en wijzigingen), op de conformiteit van producten (teruggevonden tijdens de routinecontroles, de campagnes, de controles ingevolge een klacht, ...).

Tabel 23: Pesticiden en biociden: aantal geplande inspecties.

Algemene gegevens (alle soorten controles door elkaar)

2004	2005	2006	2007	2008
Niet gepland	1754	1261	1532	2195

Tabel 24: Pesticiden en biociden: aantal uitgevoerde inspecties.

Algemene gegevens (alle controles door elkaar: campagnes, controles en crisissen)

2004	2005	2006	2007	2008
3321 waaronder 1112 documentatie- bezoeken	1939 waaronder 58 documentatie- bezoeken	1653 waaronder 76 documentatie- bezoeken	2155 waaronder 59 documentatie- bezoeken	2781 waaronder 37 documentatie- bezoeken

Tabel 25: Pesticiden en biociden: aantal vastgestelde overtredingen.

Algemene gegevens

OVERTREDINGEN :	2004	2005	2006	2007	2008
kritieke	102	21	24	47	100
zware	81	38	78	234	243
andere	---	85	110	243	372

Opm: voor een definitie van "kritiek", "zware" en "andere": zie hfst 1.4 "Milieurecht".

Evolutie van de milieucriminaliteit

Hierover kan moeilijk een beslissing genomen worden, want hoewel er algemeen genomen een verhoging van het aantal overtredingen kan vastgesteld worden, zijn ook de middelen om deze onderzoeken uit te voeren toegenomen. Hoe meer het aantal controles stijgt, hoe meer ook de kans dat de overtredingen worden vastgesteld zal stijgen.

Opvolging van de overtredingen

Tabel 26: Pesticiden en biociden: opvolging van de overtreding.

Algemene gegevens

	2004	2005	2006	2007	2008
Processen-verbaal	---	---	6 ^a	6 ^b	3 ^c
Waarschuwingen	---	---	28	170	123
Beslag/Intrekking/Stopzetting verkoop	---	---	26	86	46
Archivering	---	---	~30	~120	~100

(a) PV van overtredingen; (b) PV van overtreding; (c) PV van beslag.

Meerdere honderden brieven en/of mails zijn eveneens naar vennootschappen verstuurd om hun situatie binnen een vastgestelde termijn te regelen.

Aantal strafrechtelijke veroordelingen en toegepaste straffen

Geen informatie vanuit de parketten.

